

Funcție sintactică	Întrebări	Exemple
Circumstanțial de cauză - cu prepoziția <i>de</i>	<i>din ce cauză? din ce pricină?</i>	Am fost eliminat <i>de un începător</i> .
Circumstanțial de scop - cu prepoziția <i>pentru, la</i>	<i>cu ce scop? în ce scop?</i>	Am ajuns la timp <i>pentru concurs</i> .
Atribut substantival prepozițional	<i>care? ce fel de? cât? câta?</i>	Ora <i>de științe</i> ne-a plăcut mult.
Nume predicativ	<i>urmează după un verb copulativ</i>	Documentarul este <i>de revăzut</i> .
Complement de agent - urmează după un verb la construcția pasivă	<i>de către cine? de către ce?</i>	Copiii au fost premiați <i>de către club</i> .

DATIV

Prepoziții specifice: *datorită, mulțumită, grație, contrar, conform, asemenea, aidoma, potrivit (+ MIE)*

Funcție sintactică	Întrebări	Exemple
Complement indirect	<i>cui?</i>	I-am împrumutat <i>lui Andrei</i> creionul.
Atribut substantival prepozițional - precedat de o prepoziție specifică dativului	<i>care? ce fel de?</i>	Reușita <i>grație talentului</i> este incontestabilă.
Nume predicativ	- urmează după un verb copulativ - precedat de o prepoziție specifică dativului	Rezultatele sunt <i>asemenea muncii</i> depuse.

GENITIV

Prepoziții și locuțiuni prepoziționale specifice: *asupra, deasupra, contra, împotriva, înapoia, înaintea, în jurul, împrejurul, la stânga, în față (+ MEA, MEU)*

Uneori este precedat de un articol genitival: *A, AL, AI, ALE*

Funcție sintactică	Întrebări	Exemple
Complement prepozițional	<i>împotriva (asupra, contra) cui?</i>	Ne-am aliat <i>împotriva directorului</i> .
Nume predicativ	- urmează după un verb copulativ - precedat de o prepoziție specifică genitivului sau de articol genitival	Accesoriile sunt <i>ale verișorei</i> . Matei este <i>împotriva violenței</i> .
Atribut substantival genitival	<i>A (al, ai, ale) cui?</i>	A citit poeziile <i>lui Eminescu</i> .
Atribut substantival prepozițional	<i>care? ce fel de?</i> - precedat de o prepoziție specifică genitivului	Lupta <i>împotriva poluării</i> este importantă.
Circumstanțial de loc	<i>unde?</i> - precedat de o prepoziție specifică genitivului	Câinele s-a așezat <i>lângă copil</i> .
Circumstanțial de timp	<i>când?</i> - precedat de o prepoziție specifică genitivului	Am ajuns <i>înaintea colegilor mei</i> .

VOCATIVUL

- nu are funcție sintactică
- arată o chemare, o adresare și se desparte prin virgulă de restul enunțului.
Ex.: Băieți, mergeți în sală!

II. PRONUMELE

We know
books

Pronumele este partea de vorbire flexibilă care ține locul unui substantiv.

PRONUMELE PERSONAL

CAZUL		PERSONA I		PERSONA a II-a		PERSONA a III-a	
		f. acc.	f. neacc.	f. acc.	f. neacc.	f. acc.	f. neacc.
N Cine?	sg.	eu	-	tu	-	el, ea	-
	pl.	noi	-	voi	-	ei, ele	-
AC. Pe cine?	sg.	(pe) mine	mă, m	(pe) tine	te, t	(pe) el, ea	îl, l, o
	pl.	(pe) noi	ne	(pe) voi	vă, v	(pe) ei, ele	îi, i, le
D Cui?	sg.	mie	îmi, mi	ție	îți, ți	lui, ei	îi, i
	pl.	nouă	ne, ni	vouă	vă, v, vi	lor	-
G (al, a, ai, ale) cui?	sg.	-	-	-	-	lui, ei	le, li
	pl.	-	-	-	-	lor	-
V	sg.	-	-	tu!	-	-	-
	pl.	-	-	voi!	-	-	-

PRONUMELE PERSONAL DE POLITEȚE

- arată respectul față de o persoană

CAZUL	PERSONA a II-a		PERSONA a III-a			
	singular	plural	singular		plural	
			masculin	feminin	masculin	feminin
N., AC.	dumneata d-ta	dumneavoastră dvs., d-voastră	dumnealui d-lui	dumneaei d-ei	dumnealor d-lor	dumnealor d-lor
G., D.	dumitale d-tale	dumneavoastră	dumnealui	dumneaei	dumnealor	dumnealor
V.	dumneata!	dumneavoastră!	-	-	-	-

Există trei grade de politețe:

grad minim de politețe: dânsul, dânsa, dânsii, dânsese, dânsului, dânssei, dânsilor, dânselor, dumneata, dumitale.

politețe standard: dumneavoastră, dumnealui, dumneaei, dumnealor, dumisale.

grad maxim de politețe: Domnia Voastră, Domnia Sa, Domniilor Lor, Domniei Voastre, Domniei Sale.

Funcțiile sintactice ale pronumelui personal

Funcție sintactică	CAZ	Exemple
Subiect	N	Voi ați lăsat poarta deschisă.
Nume predicativ	N	Poștașul este el.
Atribut pronominal prepozițional	Ac.	Am împrumutat mașina de la ei.
Complement direct	Ac.	Pe ei nu i-a controlat la vamă.
Complement prepozițional	Ac.	Tocmai ce vorbeam despre voi.
Circumstanțial de loc	Ac.	Mă mut la ei.
Circumstanțial de mod	Ac.	Lustruiește pantofii ca mine.
Circumstanțial de timp	Ac.	Am ajuns la aeroport după voi.
Complement indirect	D	Le-am arătat doar lor modelul.
Atribut pronominal genitival	G	Am căutat din nou carnetul ei.